

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
“УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ”
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ СТОМАТОЛОГІЇ ТА
ЛАБОРАТОРНОЇ МЕДИЦИНИ
Кафедра стоматології післядипломної освіти**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. директора навчально-наукового
інституту стоматології та
лабораторної медицини
_____ Євген КОСТЕНКО
«01» вересня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
циклу тематичного удосконалення
«Фізіотерапія та діагностика в стоматології»**

Галузь знань 22 “Охорона здоров'я”
Спеціальність 221 “Стоматологія”

Робоча програма циклу тематичного удосконалення «Фізіотерапія та діагностика в стоматології» галузі знань 22 “Охорона здоров'я”, спеціальність 221 “Стоматологія”.

Розробники: Потапчук А. М., д.мед.н., професор, завідувач кафедри стоматології післядипломної освіти, Русин В.В. – доцент кафедри стоматології післядипломної освіти.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри стоматології післядипломної освіти

Протокол від “26” серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри _____ Анатолій ПОТАПЧУК

Робоча програма схвалена на засіданні науково-методичної комісії стоматологічного факультету ДВНЗ “Ужгородський національний університет”

Протокол від “01” вересня 2025 року № 1

Голова науково-методичної комісії
навчально-наукового інституту
стоматології та лабораторної медицини _____ Оксана КЛІТИНСЬКА

“01” вересня 2025 року

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ЦИКЛУ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ
«Фізіотерапія та діагностика в стоматології»

Тривалість навчання — 72 години.

Форма підвищення кваліфікації – очна, вечірня; дистанційна.

Мета: оволодіння, оновлення та поглиблення НПП спеціальних фахових, науково-методичних, практичних компетентностей, у тому числі вивчення сучасних та світових протоколів у сфері фізіотерапевтичної реабілітації пацієнтів, що сприятиме якісному виконанню ними своєї практичної діяльності.

№	Тема заняття	Кількість навчальних годин			
		Лекції	Семінар. Заняття	Практ. заняття	Разом
1	Лазери в стоматології. Електроодонтометрія.	-	8	-	8
2	<u>Фотодинамічна</u> HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" <u>терапія</u>	4	4	-	8
3	<u>Озонотерапія</u> HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" <u>в</u> HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" <u>стоматології</u> HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" <u>та</u> HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" <u>щелепно-лицевій</u> HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" <u>хірургії</u> HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" :	4	4	-	8
4	Ультразвукова терапія. Показання та	4	4	-	8

	протипоказання. Апарати та методики.				
5	Апарати та методики зняття зубних відкладень. П'єзохірургія.	4	4	4	12
6	Гідротерапія. Мінеральні води та інші курортні фактори у комплексному лікуванні стоматологічних захворювань.	4	8	-	12
7	<u>Рентгендіагностика</u> HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" в <u>HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717"</u> <u>стоматології</u> HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" _ <u>HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717"</u> <u>Конусна</u> HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" <u>HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717"</u> <u>рентгенографія</u> HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" _ <u>HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717"</u> <u>Методи</u> HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" <u>HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717"</u> <u>діагностики</u> HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" <u>остеопорозу за</u> HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" <u>допомогою</u> HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" <u>HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717"</u> <u>ортопантомограми</u> HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" ±	-	4	4	8
8	Лікувальна фізкультура у профілактиці і лікуванні хворих із зубощелепними аномаліями.	-	6	-	6
	Залік	-	2	-	2
	Всього				72

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

ЦИКЛУ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ

«Фізіотерапія та діагностика в стоматології»

		Назва розділу, теми
Розділ	Тема	
1	2	3
01	01.00	Лазери в стоматології. Електроодонтометрія.
	01.01	Загальна характеристика лазерів в стоматології
	01.02	Взаємодія УФ і ІЧ лазерного випромінювання з тканинами зуба
	01.03	Світловоди для ІЧ лазерів
	01.04	Показання та протипоказання до використання лазерів у стоматології
	01.05	Сучасні апарати для лазеротерапії:
	01.06	Лазери в терапевтичній стоматології
	01.07	Лазери в ендодонтії
	01.08	Електроодонтодіагностика
02	02.00	Фотодинамічна терапія
	02.01	Історія застосування фотодинамічної терапії
	02.02	Фотовибілювання сенсibilізатора в процесі ФДТ
	02.03	Фотодинамічна терапія в стоматології
	02.04	Фотодинамічна терапія в лікуванні захворювань пародонта
	02.05	Фотодинамічна терапія в ендодонтії
03	03.00	Озонотерапія в стоматології і щелепно-лицевій хірургії
	03.01	Біологічна дія озону
	03.02	Показання та протипоказання до озонотерапії
	03.03	Застосування озону в стоматології і щелепно-лицевій хірургії.

	3	
	03.0 4	Озонотерапія карієсу зубів
	03.0 5	Озонотерапія хвороб пародонту та слизової оболонки порожнини рота.
	03.0 6	Озонотерапія запальних захворювань ЩЛД
	03.0 7	Використання озону в онкології
	03.0 8	Використання озону в імплантології
	03.0 9	Використання озону для відбілювання зубів
04	04.0 0	<u>Ультразвукова</u> HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" <u>терапія</u> HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" <u>Показання</u> HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" <u>та</u> HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" <u>протипоказання</u> HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" <u>Апарати</u> HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" <u>та методики.</u>
	04.0 1	Фізіологічна дія ультразвуку. Показання та протипоказання до ультразвукової терапії
	04.0 2	Сучасні апарати та методики ультразвукової терапії
	04.0 3	Методики ультразвукової терапії.
05	05.0 0	<u>Апарати</u> HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" <u>та методики</u> HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" <u>зняття</u> HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" <u>та методики.</u>

		learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717 " <u>зубних</u> HYPERLINK "https://e- learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717 " <u>відкладень</u> HYPERLINK "https://e- learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717 ". HYPERLINK "https://e- learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717 " <u>П'єзохірургія</u> HYPERLINK "https://e- learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717 ".
	05.0 1	Сучасні апарати та методики зняття зубних відкладень за допомогою ультразвуку
	05.0 2	Сучасні методики пародонтальної терапії
	05.0 3	П'єзохірургія
06	06.0 0	Гідротерапія. Мінеральні води та інші курортні фактори у комплексному лікуванні стоматологічних захворювань
	06.0 1	Фізіологічна дія. Апарати та методики гідротерапії
	06.0 2	Мінеральні води та інші курортні фактори у комплексному лікуванні стоматологічних захворювань
	06.0 3	Мінеральні води в профілактиці карієсу зубів та хвороб пародонту
	06.0 4	Макро- та мікроелементи мінеральної води "Пасіка"
	06.0 5	Антикарієсна дія мінеральної води „Пасіка”
07	07.0 0	<u>Рентгендіагностика</u> HYPERLINK "https://e- learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717 " <u>в</u> HYPERLINK "https://e- learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717 " <u>стоматології</u> HYPERLINK "https://e- learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717 ". HYPERLINK "https://e- learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717 " <u>Конусна</u> HYPERLINK "https://e- learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717 " <u>рентгенографі</u> <u>я</u> HYPERLINK "https://e- learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717 ". HYPERLINK "https://e-

		learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717 " <u>Методи</u> HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" _ <u>HYPERLINK</u> "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" " <u>діагностики</u> HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" _ <u>остеопорозу</u> за <u>HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717"</u> <u>допомогою</u> HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" _ <u>HYPERLINK</u> "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717"<u>ортопантомог</u> рами <u>HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717"</u>.
	07.0 1	Радіовізіографія
	07.0 2	Методи діагностики остеопорозу за допомогою ортопантомограми
	07.0 3	Томографія
	07.0 4	Конусно-променева комп'ютерна томографія
	07.0 5	Телерентгенографія
	07.0 6	Методика і техніка профільної телерентгенографії
	07.0 7	Розшифровка і аналіз телерентгенограм
	07.0 8	Основні антропометричні точки і орієнтири, що використовуються при розшифровці телерентгенограм
	07.0 9	Мікрорентгенологічні дослідження проф.Теличко Ф.Ф.
08	08.0 0	<u>Лікувальна</u> <u>HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717"</u> _ <u>HYPERLINK</u> "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" " <u>фізкультура</u> HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717" _ <u>у</u> HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717"<u>профілактиці</u> HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717"_<u>і</u> HYPERLINK "https://e-

		<p>learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717"<u>лікуванні</u> HYPERLINK "https://e- learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717"_HYPERLINK "https://e- learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717"<u>хворих</u> HYPERLINK "https://e- learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717"_HYPERLINK "https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717"<u>із</u> HYPERLINK "https://e- learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717"_HYPERLINK "https://e- learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717"<u>зубощелепним</u> <u>и</u> HYPERLINK "https://e- learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717"_HYPERLINK "https://e- learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717"<u>аномаліями</u> HYPERLINK "https://e- learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1717".</p>
	08.0 1	Вправи при дистальному та глибокому прикусах
		Вправи при мезіальному прикусі
	08.0 2	Вправи при відкритому прикусі
	08.0 3	Вправи при перехресному прикусі
	08.0 4	Профілактичні ортодонтичні апарати
09	10.0 0	Залік

**ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ
ДЛЯ ЦИКЛУ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ**

«Фізіотерапія та діагностика в стоматології»

- 1) Загальна характеристика лазерів в стоматології
- 2) Взаємодія УФ і ІЧ лазерного випромінювання з тканинами зуба
- 3) Світловоди для ІЧ лазерів
- 4) Показання та протипоказання до використання лазерів у стоматології
- 5) Сучасні апарати для лазеротерапії
- 6) Лазери в терапевтичній стоматології
- 7) Лазери в ендодонтії
- 8) Електроодонтодіагностика

- 9) Історія застосування фотодинамічної терапії
- 10) Фотовибілювання сенсibiliзатора в процесі ФДТ

- 11) Фотодинамічна терапія в стоматології
- 12) Фотодинамічна терапія в лікуванні захворювань пародонта
- 13) Фотодинамічна терапія в ендодонтії
- 14) Озонотерапія в стоматології і щелепно-лицевій хірургії

- 15) Біологічна дія озону
- 16) Показання та протипоказання до озонотерапії
- 17) Застосування озону в стоматології і щелепно-лицевій хірургії.

- 18) Озонотерапія карієсу зубів
- 19) Озонотерапія хвороб пародонту та слизової оболонки порожнини рота.
- 20) Озонотерапія запальних захворювань ЩЛД
- 21) Використання озону в онкології
- 22) Використання озону в імплантології
- 23) Використання озону для відбілювання зубів

- 24) Фізіологічна дія ультразвуку. Показання та протипоказання до ультразвукової терапії
- 25) Сучасні апарати та методики ультразвукової терапії
- 26) Методики ультразвукової терапії
- 27) Сучасні апарати та методики зняття зубних відкладень за допомогою ультразвуку

- 28) Сучасні методики пародонтальної терапії
- 29) П'єзохірургія
- 30) Фізіологічна дія. Апарати та методики гідротерапії
- 31) Мінеральні води та інші курортні фактори у комплексному лікуванні стоматологічних захворювань
- 32) Мінеральні води в профілактиці карієсу зубів та хвороб пародонту
- 33) Макро- та мікроелементи мінеральної води "Пасіка"
- 34) Антикарієсна дія мінеральної води „Пасіка”
- 35) Рентгенодіагностика в стоматології
- 36) Радіовізіографія
- 37) Методи діагностики остеопорозу за допомогою ортопантограми
- 38) Томографія
- 39) Конусно-променева комп'ютерна томографія
- 40) Телерентгенографія
- 41) Методика і техніка профільної телерентгенографії
- 42) Розшифровка і аналіз телерентгенограм
- 43) Основні антропометричні точки і орієнтири, що використовуються при розшифровці телерентгенограм
- 44) Мікрорентгенологічні дослідження проф. Теличко Ф.Ф.
- 45) Лікувальна фізкультура у профілактиці і лікуванні хворих із зубощелепними аномаліями
- 46) Вправи при дистальному та глибокому прикусах
- 47) Вправи при мезіальному прикусі
- 48) Вправи при відкритому прикусі
- 49) Вправи при перехресному прикусі
- 50) Профілактичні ортодонтичні апарати

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Потапчук А.М., Добра П.П., Русин В.В., Рівіс О.Ю. «Фізіотерапія та діагностика в стоматології», Ужгород 2012
- Алехина С.П. Озонотерапия: клинические и экспериментальные аспекты / С.П. Алехина, Т.Г. Щербатюк.- Нижний Новгород: Литера, 2003. – 220 с.
- Бариляк А.Я. Нанолазерна дезінфекція системи каналу кореня зуба(експериментальне дослідження) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мед. наук : спец. 14.01.22 «Стоматологія» / А.Я. Бариляк.-Львів, 2009.
- Басманов С.Н. Экспериментально-клиническое изучение электроakupунктурной анальгезии: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мед. наук : 14.01.22 «Стоматологія» / Н.А. Басманов.-К., 1973.
- Белая Н.А. Лечебная физкультура и массаж / Н.А. Белая.- М.: Советский спорт, 2004. – 272 с.
- Бернадский Ю.И. Воспалительные заболевания челюстно-лицевой области у больных пожилого и старческого возраста / Ю.И. Бернадский, М.Л. Заксон, В.Г. Бургонский.- К.: Здоров'я, 1987.- С. 86-95.
- Богданов А.Г. Техника и технология озонотерапии / А.Г. Богданов, А.А. Войтенко, С.В. Денбновецкий // Український журнал медичної техніки і технології.-2006.-№1.- С. 22-26.
- Боголюбов В.М. Техника и методики физиотерапевтических процедур / В.М. Боголюбов.- М.: Медицина,2003.
- Брехов Е.И. Свето-лазерная терапия / Е.И. Брехов.- Тверь: Триада, 2004.
- Бургонский В.Г. Комплексное лечение больных пародонтозом с включением рефлексотерапии: автореф. дис. На здобуття наук. ступеня канд. мед. наук : спец. 14.01.22 «Стоматологія» / В.Г. Бургонский.-К., 1983.- 21с.
- Бургонский В.Г. Традиционная народная медицина и современная физиотерапия в стоматологической практике / В.Г. Бургонский.- Киев: Подолина, 2008.
- Владимиров Ю.А. Лазерная терапия: настоящее и будущее / Ю.А. Владимиров .- М.: РГМУ, 1999.
- Вяткін В.Ю. Конусно-променева комп'ютерна томографія – майбутнє рентгенодіагностики в стоматології / В.Ю. Вяткін // Імплантологія. Пародонтологія. Остеологія. – 2011. - №1(21). – С.55-59.
- Гейкин М.К. Иглоукальвание в стоматологии / М.К. Гейкин // Стоматология.- 1962.- №6.- С.23-30.
- Головка Н.В. Профілактика зубошелепних аномалій / Н.В. Головка.- Вінниця: Нова книга, 2008.
- Горзов І.П. Екологічні аспекти карієсу зубів та хвороб пародонту / І.П. Горзов, А.М. Потапчук.- Ужгород: Патент, 1998.
- Клинические исследования эффективности нового ультразвукового прибора для пародонтотерапии / М. Городка, Т. Бюрклин, П. Раецке, П. Ратка-Крюгер // Parodontologie.- 2000.- №14/2.
- Нетрадиционные методы лечения в стоматологии / А.П. Грохольский, Н.А. Кодола, В.Г. Бургонский, Ю.Б. Чайковский.- К.: Здоров'я, 1995.- С. 3-163.
- Гульман М.И. Механизмы действия и перспективы применения медицинского озона в клинической практике / М.И. Гульман, Ю.С. Винник, О.В. Перьянова // Стоматолог.- 2002.- № 11.- с.74-80.
- Заболевания пародонта / Н.Ф. Данилевский, Е.А. Мачека, Н.А. Мухин, В.Ю. Великевич.-М.: Медицина, 1993.- 320 с.

- Дедова Л.Н. Биосинхронная вакуум-дарсонвализация в лечении периодонтита / Л.Н. Дедова // Здоровоохранение.- 1996.- №2.- С. 45-47.
- Применение звуковых и ультразвуковых скейлеров в стоматологии / Г.И. Донской, О.Н. Павлюченко, Ю.Н. Паламарчук [и др.] // Современная стоматология.- 2002.- №2.- С. 19-22.